

Fra: Fredrik Slapø <Fredrik.Slapo@sintef.no>

Sendt: 27.08.2026 09:50:28

Til: Postmottak Fiskeridirektoratet <postmottak@fiskeridir.no>

Emne: Svar: Høring av forslag til forvaltningstiltak for høsting av hummer

Hei,

Jeg ønsker å bidra med et høringssvar til forslag om forvaltningstiltak for høsting av hummer.

Min erfaring er at hummerbestanden i Trondheimsfjorden er god, og at det finnes mye hummer over minstemålet. Selv har jeg fått stadig flere hummer gjennom de årene jeg har fisket og det er en stor andel store hummer. ved maksimum mått jeg ha satt ut mer enn 50 vekt % av hummerne jeg tok opp i fjor.

Det viktigste nye tiltaket bør etter min mening være obligatorisk fangstrapportering for alle som fisker hummer, også fritidsfiskere. Fiskeridirektoratet viser selv til at det kan bli behov for en mer omfattende gjennomgang av hummerforvaltningen, samtidig som den foreliggende høringen ikke inneholder en samlet vurdering av bestandsstatus. Direktoratet åpner også uttrykkelig for innspill om andre tiltak.

Rapporteringen kan omfatte:

- antall beholdte hummere
- antall gjenutsatte hummere
- størrelsesfordeling
- fangstområde
- antall teiner og antall døgn med fiske
- eventuelt bifangst og tapte teiner

Dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere geografiske forskjeller, samlet uttak og faktisk fisketrykk. Dagens registrering av hvem som fisker, gir ikke tilstrekkelig kunnskap om hvor mye hver enkelt tar opp. Reguleringene bør i størst mulig grad bygge på dokumenterte fangstdata, ikke bare på antall registrerte fiskere.

Jeg er skeptisk til å innføre et nasjonalt maksimalmål uten at de samlede virkningene er bedre utredet. Et maksimalmål beskytter store individer, men kan samtidig føre til at fritidsfiskere må trekke flere teiner og fiske flere dager for å oppnå den fangsten de ønsker å beholde.

Dette kan gi:

- flere teiner i sjøen
- flere båtturer og høyere forbruk av fossilt drivstoff
- mer tidsbruk og større samlet aktivitet på feltet
- økt slitasje på og tap av redskap
- mer plast- og redskapsavfall

- større risiko for spøkelsesfiske fra tapte teiner
- mer håndtering og gjenutsetting av hummer

Resultatet kan dermed bli at den praktiske belastningen fra fisket øker, selv om uttaket av store individer reduseres. Belastningen på bestanden går ikke nødvendigvis tilsvarende mye ned dersom fiskerne kompenserer ved å øke innsatsen.

Dette bør utredes som en innsatseffekt av maksimalmålet. Havforskningsinstituttets vurdering, slik den er gjengitt i høringsnotatet, peker også på at det totale fiskepresset trolig begrenser effekten av maksimalmålsreguleringen. Samtidig anslås det at et maksimalmål på 115 mm vil gi en relativt begrenset fangstreduksjon. For Vestlandet er reduksjonen beregnet til omtrent 7 prosent sammenlignet med fravær av maksimalmål. Det foreligger heller ikke tilsvarende beregninger for den nordlige delen av hummerens utbredelsesområde.

Hvis hensikten er å redusere det samlede uttaket, mener jeg at en antallsbasert kvote per registrert fritidsfisker vil være et mer direkte, forståelig og kontrollerbart tiltak enn et maksimalmål alene.

Enkelte fritidsfiskere kan mangle et rimelig magemål for hvor mye hummer det er nødvendig å ta opp. Siden fritidsfiskere ikke har adgang til å omsette fangsten, er det vanskelig å se mange legitime private formål med å fiske svært store mengder hummer. En kvote vil rette seg direkte mot uttaket, uten å skape et tilsvarende insentiv til å øke innsatsen for å finne hummere innenfor et smalt størrelsesvindu.

Selv for en person som er svært glad i hummer og ønsker å spise et hummermåltid med familien hver uke gjennom sesongen, samt fryse ned hummer for bruk i ytterligere tre måneder, fremstår feks 100 hummere per person som en svært romslig øvre grense. Etter mitt syn bør en kvote på 50 eller 25 hummere per person per sesong være tilstrekkelig for vanlig privat forbruk.

Det sentrale er ikke nødvendigvis hvilket tall som velges i første omgang, men at reguleringen setter en tydelig grense for samlet privat uttak.

En mulig løsning er å knytte fangstknoten til hummerfiskeregisteret gjennom en fysisk eller digital merkeordning:

1. Alle som registrerer seg for hummerfiske, får for eksempel 10 inkluderte merker.
2. Hver hummer som beholdes, skal merkes umiddelbart.
3. Registrerte fiskere kan kjøpe et begrenset antall tilleggsmarker, for eksempel pakker med 10, 20 eller 30 merker.
4. Inntektene fra tilleggsmerkene brukes til å finansiere registrering, kontroll, datainnsamling, informasjon og opprydding av tapte redskaper.
5. Det fastsettes et absolutt tak for hvor mange merker én fritidsfisker kan få per sesong.

En slik modell kombinerer fangstbegrensning, rapportering og finansiering. Den gir også myndighetene bedre oversikt over det potensielle maksimale uttaket.

Jeg mener det er bedre å beholde en klart avgrenset fiskesesong, eventuelt med en moderat forkorting dersom dokumenterte data viser at det er nødvendig, enn å innføre regler som fører til at fiskerne setter flere teiner og bruker mer tid på sjøen.

En begrenset sesong er:

- enkel å forstå og kontrollere
- lik for alle fritidsfiskere
- egnet til å begrense den samlede innsatsen
- mindre egnet til å skape et kappløp etter individer innenfor bestemte størrelser

Eventuelle endringer i sesonglengden bør likevel baseres på fangstdata og vurderes geografisk. Bestandssituasjon og fisketrykk kan være forskjellig langs kysten, og det er ikke gitt at samme innstramming er nødvendig eller forholdsmessig overalt. Reglene for teiner med mer er allerede kompliserte og jeg tenker at det kan legges til grunn at de som ønsker å drive med dette er villige til å sette seg inn i lokale regler.

Jeg foreslår følgende prioritering:

1. Innfør obligatorisk og enkel fangstrapportering for alle hummerfiskere.
2. Bruk rapporteringen til å etablere et bedre geografisk kunnskapsgrunnlag.
3. Innfør om nødvendig en sesongkvote målt i antall hummere per fritidsfisker.
4. Vurder en merkeordning med en mindre grunnkvote og et begrenset antall avgiftsbelagte tilleggsmarker.
5. Behold en klart avgrenset sesong, og vurder heller sesonglengden enn regler som stimulerer til høyere fiskeinnsats.
6. Utred den samlede effekten av maksimalmål, inkludert antall teiner, båtturer, drivstofforbruk, håndtering, redskapstap og risiko for spøkelsesfiske.
7. Vent med ytterligere generelle begrensninger til obligatorisk fangstrapportering har gitt et bedre faktisk beslutningsgrunnlag.

Målet må være å få mest mulig bestandsbeskyttelse per reguleringstiltak, samtidig som reglene er enkle, forholdsmessige og praktisk kontrollerbare. Etter min vurdering vil en kombinasjon av obligatorisk fangstrapportering, en rimelig sesongkvote og en begrenset fiskesesong være mer målrettet enn å basere reguleringen hovedsakelig på et nasjonalt maksimalmål.

Med vennlig hilsen

Fredrik Slapø

Forsker

Arkitektur, byggematerialer og konstruksjoner

SINTEF Community

92640717

www.sintef.no - Teknologi for et bedre samfunn

